

Olecko, 20 października 2017 r.

SOG.8030.40.2017

Ochrona i promocja zdrowia w Gminie Olecko

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia największy, bo aż 50-60% wpływ na zdrowie człowieka ma styl życia. Środowisko fizyczne warunkuje stan zdrowia człowieka w około 20%. W około 20 % wpływ na zdrowie człowieka mają uwarunkowania genetyczne, a tylko 10-15% działania służby zdrowia.

Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2015, poz. 1916) określa zadania z zakresu zdrowia publicznego, wskazuje podmioty uczestniczące w realizacji tych zadań oraz zasady ich finansowania. Zadania z zakresu zdrowia publicznego polegające na finansowaniu świadczeń opieki zdrowotnej, realizuje Narodowy Fundusz Zdrowia.

Należy zaznaczyć, że termin „Ochrona zdrowia” jest pojemnym i wieloznacznym określeniem, dlatego mocą prawa zadanie to przydzielono do realizacji instytucjom oraz poszczególnym jednostkom samorządu terytorialnego. W znacznej mierze zadania z zakresu ochrony zdrowia realizowane są na szczeblu centralnym, niektóre z nich realizują organy wyższych szczebli samorządu terytorialnego takich jak powiaty i samorządy województw.

Obowiązki gminy w zakresie ochrony zdrowia wyznaczają między innymi takie akty prawne jak:

- 1) Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym zgodnie, z którą do zadań własnych gminy należy zaspokojenie zbiorowych potrzeb wspólnoty z zakresu spraw ochrony zdrowia,
- 2) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, zgodnie z którą do zadań własnych należy zapewnienie równego dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej,
- 3) Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, która nakłada zadanie promocji zdrowia i profilaktykę zdrowotną.
- 4) Rozporządzenie z dnia 4 sierpnia 2016 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020

W obowiązującym ustawodawstwie realizacja zadań z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej nie została zastrzeżona dla organów administracji rządowej, samorządu powiatowego i wojewódzkiego, zatem zadanie to powinien realizować samorząd gminny.

W Gminie Olecko zadania z zakresu ochrony zdrowia w zakresie dostępu do świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej realizowane są przez podmioty lecznicze takie jak niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej prowadzone przez lekarzy rodzinnych.

Do zadań z zakresu szeroko rozumianej ochrony zdrowia należy również zaliczyć gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, realizowany na podstawie Narodowego Programu Zdrowia oraz przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Uchwalany corocznie przez radę gminy program profilaktyki, uwzględnia cele

operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Za realizację gminnego programu odpowiedzialny jest pełnomocnik, powołany przez Burmistrza.

W ramach realizacji programu, gmina zapewnia m.in. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych od alkoholu. Prowadzona jest profilaktyczna działalność informacyjna i edukacyjna w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności wśród dzieci i młodzieży.

W ramach programu finansuje się m.in.:

- 1) działalność 6 placówek opiekuńczo-wychowawczych, w których opiekę, dożywianie i pomoc pedagogiczną uzyskują dzieci zagrożone wykluczeniem społecznym. W placówkach dzieci uczą się zdrowych nawyków żywieniowych oraz pozyskują umiejętności do życia w rodzinie. Ogółem z tej formy pomocy korzysta ok. 130 dzieci.
- 2) prowadzenie zajęć pozalekcyjnych dla dzieci jako alternatywnej formy spędzania wolnego czasu, zawierających elementy profilaktyki.
- 3) organizowanie wypoczynku w okresie wakacji i ferii zimowych wraz z zapewnieniem działań opiekuńczo-wychowawczych.
- 4) zapewnienie dostępu do usług terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, współuzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie (dodatkowe zajęcia dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin – treningi terapeutyczne, psychoterapia indywidualna, psychoterapia DDA (Dorośle Dzieci Alkoholików), psychoterapia dla rodzin).

Dużą rolę w realizacji profilaktyki i promocji zdrowia spełniają gminne placówki oświatowe. Od 2014 r. w ramach promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w szkołach podstawowych realizowany jest Program Powszechnej Nauki Pływania „Umiem pływać”, który skierowane jest do uczniów klas I-III. Program polega na realizacji przez uczniów (zgłoszonych przez dyrektorów szkół) 20 godzin lekcyjnych zajęć z nauki pływania.

Ponadto po raz pierwszy w naszym województwie realizowany jest w szkołach programu „Szkolny Klub Sportowy”. Kierowany jest do uczniów ze szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych. Program ma na celu umożliwienie podejmowania dodatkowej aktywności fizycznej realizowanej w formie zajęć sportowych i rekreacyjnych pod opieką nauczyciela prowadzącego zajęcia wychowania fizycznego w danej szkole.

Szkoły realizują również własne programy i imprezy na rzecz rozwoju i zdrowia dzieci i młodzieży. Co roku młodzież bierze udział w imprezach sportowych zgodnie z kalendarzem współzawodnictwa dla szkół podstawowych i gimnazjów na dany rok szkolny. Prowadzone są też zarówno działania długookresowe jak i działania doraźne (konkursy, pogadanki, materiały edukacyjne). Podobne działania dotyczą również edukacji zdrowotnej w zakresie zdrowia jamy ustnej.

Promocja zdrowia jest procesem umożliwiającym poprawę zdrowia poprzez podejmowanie działań sprzyjających zdrowiu fizycznemu, psychicznemu, intelektualnemu i obejmuje następujące obszary działania :

- tworzenie sprzyjającego zdrowiu środowiska życia i pracy,
- zachęcanie społeczeństwa do działania na rzecz zdrowia,

-rozwijanie indywidualnych umiejętności służących zdrowiu psychicznemu i fizycznemu.

Zagrożenia zdrowotne wynikają :

- z małej aktywności fizycznej,
- złego sposobu odżywiania się,
- braku umiejętności radzenia sobie ze stresem,
- częstego sięgania po wszelkiego rodzaju używki (nikotyna, alkohol, narkotyki, dopalacze),
- degradacji środowiska naturalnego.

Ponadto gmina Olecko od dwóch lat włączyła się w realizację powiatowego programu zdrowotnego „Profilaktyka raka szyjki macicy na lata 2009-2020”. W roku 2016 przekazano w formie dotacji celowej Powiatowi Oleckiemu środki finansowe w kwocie 33.617,50 zł na szczepienie 113 dziewcząt rocznika 2002 z terenu gminy Olecko. Pełnym szczepieniem zostało objętych 47dziewczątczyli ok. 42% podlegających szczepieniu, środki wydatkowane na realizację szczepień wyniosły 14.181,30 zł.

W roku 2017 planowane jest objęcie szczepieniem 120 dziewcząt z rocznika 2003 oraz dziewcząt z rocznika 2001 jako uzupełnienie list – do wyczerpania środków zaplanowanych na ten cel w budżecie gminy. Powiatowi Oleckiemu w formie dotacji celowej przekazano kwotę 35.810 zł. Zgodnie z umową Gmina finansuje 70% kosztu zakupu szczepionek oraz 70% kosztu usługi związanej z wykonaniem szczepienia. Gmina zobowiązał się do przyjmowania od rodziców dobrowolnych zgłoszeń dziewcząt, które należy zaszczepić w 2017 r. i przekazania listy do Powiatu. Zgłoszone zostały 52 dziewczynki z rocznika 2003 i 29 dziewcząt z rocznika 2001. Włączyliśmy się też w akcję promocyjną programu, zamieszczając informacje o szczepieniach na stronie internetowej Urzędu oraz na tablicach ogłoszeń.

Kilka razy w roku Gmina Olecko bierze udział w akcjach promujących badania profilaktyczne dla mieszkańców, które są prowadzone przez różne niepubliczne podmioty prowadzące praktykę lekarską. Dostarczane przez te podmioty informacje umieszcza się na stronie internetowej urzędu oraz na tablicach ogłoszeń. Najczęściej występujące akcje promocyjne to badania mammograficzne dla kobiet w ustawianych mammobusach oraz ginekologiczne w ramach kampanii społecznej „Piękna bo zdrowa”, pod honorowym patronatem Narodowego Funduszu Zdrowia.

Do dyspozycji mieszkańców, na terenie miasta i gminy przeznaczono wiele obiektów sportowych i rekreacyjnych są to: boiska, place zabaw, siłownie zewnętrzne, Wiewiórcza Ścieżka oraz obiekty Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Jest to baza stwarzająca warunki do aktywności fizycznej dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych w celu utrzymania kondycji fizycznej oraz poprawy stanu zdrowia.

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Mariusz Milun